

for a living planet®

WWF Norge

Kristian Augusts gt. 7A
Postboks 6784
St. Olavs Plass
0130 Oslo

Tel: 22 03 65 00
Fax: 22 20 06 66

info@wwf.no
www.wwf.no

Miljøverndepartementet,
Avdeling for naturforvaltning,
Postboks 8013 Dep,
0030 Oslo

Oslo, 5.9.08

Endringer i viltloven og rovviltforskriften – nødverge, bruk av åte

WWF takker for tilsendt høringsnotat og sender herved synspunkter på de foreslåtte endringene i lov 29. mai 1981 nr. 38 om viltet (viltloven) og forskrift 18.mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt.

Bakgrunn

Både bjørn, ulv, jerv og gaupe står på Artsdatabankens rødliste (2006) over truede og sårbare arter i Norge. Ulv er kategorisert som kritisk truet, bjørn og jerv som sterkt truet og gaupe som sårbar. Siden Artsdatabankens siste oppdatering er den norske ulvebestanden halvert. I St.meld. 15 (2003-04) Rovvilt i norsk natur, legges det opp til fastsatte bestandsmål, men både for ulv og bjørn er det langt igjen før målene er nådd. Skadefelling og lisensfelling samt ulovlig jakt utgjør en av de største truslene mot de fire store rovdyrene i Norge.

WWFs synspunkter

Bestandsmål og problematiske skadefellinger

Skadefelling av rovdyr uavhengig av bestandsmål er en svært lite bærekraftig forvaltningsstrategi. WWF understreker at det i St.meld. 15 (2003-04) *"forutsettes at forvaltningen av disse artene (gaupe, jerv og bjørn) gjennom kvotejakt, lisensjakt og skadefelling skjer over de minimumsmål som er fastsatt for hver region"*.

Dette viser med andre ord at det ikke skal åpnes for felling av rovdyr i den situasjonen både bjørn og jerv befinner seg i nå. Per 12. august 2008 var det registrert 45 ynglinger av jerv i 2008. 10 ynglinger ble tatt ved hiuttak som gir 35 ynglinger totalt. Dermed er vi under bestandsmålet for jerv.

2. Nødvergebestemmelsen

WWF er prinsipielt i mot at truede og fredete rovdyr skal kunne felles selv om det foreligger en sannsynlighet for at skade på bufe eller tamrein. WWF anser ikke felling av rovvilt ved skadefelling, lisensjakt eller gjennom nødverge som tapsreducerende tiltak. Høringsbrevets ordlyd bærer preg av at liberalisering av nødvergebestemmelsen skal ha tapsreducerende effekt gjennom å være en form for forebyggende tiltak. Dette er WWF sterkt imot.

WWF mener videre at det er viktig med klar ordlyd i lovteksten for å hindre for stort rom for subjektive vurderinger. WWF kan ikke se at en endring av lovteksten til å inkludere ordlyden *"sannsynlighetsovervekt for at angrep vil finne sted"* og *"ikke mulig å avverge faren på annen rimelig måte"* vil bidra til en klarere forståelse av loven. Sett i lys av en utbredt ulovlig jakt på rovdyr i Norge der man kan søke å påberope seg nødverge, er det ikke fordelaktig med en liberalisering av loven.

for a living planet®

2.3. Felling av vilt til forsvar av bufe og tamrein utenfor innhegnet område

Høringsforslaget viser til at bestandsmålet om 65 årlige ynglinger av gaupe og 39 årlige ynglinger av jerv er nådd og at det nødvergebestemmelsen bør liberaliseres for disse to artene. Bestandsmålet for gaupe er nådd og bestanden viser svak vekst. Men for jerv er situasjonen det motsatte.

Jerv

Per 12. august 2008 var det registrert 45 ynglinger av jerv, hvorav 19 var antatt og 26 var dokumentert. Gjennom hiuttak har 10 av ynglingene blitt avlivet, hvorav alle var dokumenterte ynglinger. Dette gir et foreløpig netto antall ynglinger på 35, hvor 19 er antatt og 16 dokumentert. Jerven befinner seg derfor under bestandsmålet. Situasjonen for jervebestanden er derimot mer alvorlig enn disse tallene alene tilsier. I både 2007 og 2008 har hiuttak blitt gjennomført hvor de beste reproduksjonsdyrene er tatt ut. Slike uttak legger dermed en ytterligere belastning på en art som er ført på Rødlista (2006) som sterkt truet.

WWF avviser derfor at det nødvergebestemmelsen skal liberaliseres med hensyn på jerv.

Bjørn

WWF mener at det er det nasjonale bestandsmålet for bjørn som må være bestemmende for når det gis adgang til å felle bjørn uten at skade har skjedd. Regionale bestandsmål alene gir et tilfeldig og feilaktiv bilde av den nasjonale bestandssituasjonen kan derfor ikke benyttes som vurderingsgrunnlag når adgang til felling av bjørn i nødverge skal vurderes.

Ulv

WWF ønsker å støtte forslaget om at adgangen til å felle ulv ikke liberaliseres. Ulven er i en svært kritisk situasjon hvor bestanden på norsk side har blitt halvert siste året og at femti prosent av dødeligheten skyldes ulovlig jakt. Bestandssituasjonen samt en vedvarende innavisdepresjon gjør at adgangen til felling av ulv må være ekstremt restriktiv.

Hensyn til bestandsutvikling

WWF ønsker å støtte departementets forslag om tilførsel av et nytt femte ledd i § 11 som gir mulighet for i vurdere bestandsutviklingen slik den ordinære nødvergeretten i § 11 annet ledd kommer til anvendelse. WWF ønsker å påpeke at myndighetene har lagt opp til en forvaltningspraksis som akkurat tangerer bestandsmålene for rovdirene. Samtidig er bestandsmålene utelukkende politisk motivert og er ikke basert på biologiske levedyktighetskriterer. Når myndighetene legger opp til en slik forvaltningspraksis, er det helt nødvendig at loven er fleksibel nok til å ta hensyn til endringer i bestandene av store rovdyr.

2.4. Felling av rovvilt i innhegnet område

WWF ønsker å støtte forslaget om at adgang til felling av rovdyr innenfor hegn setter krav til at hegnet er av en type som Direktoratet for naturforvaltning har fastsatt som rovdysikkert.

WWF er åpen for en slik løsning, men ser problemer i forhold til bjørn. Med tanke på at bestandsmålet er 15 årlige ynglinger og den årlige ynglingen nå er på 3, vil det være svært uheldig om en binne skulle bli avlivet innenfor et hegn uten at det på forhånd er gjort forsøk på å drive eller flytte binna ut av hegnet. Enhver binne i Norge er av stor betydning for at Norge skal nå sitt bestandsmål innen rimelig tid. Det samme gjelder situasjonen for ulv.

WWF mener at både ulv og bjørn er i en slik bestandssituasjon at de bør unntas fra forslaget, og at det først må være gjort forsøk på forflytning eller at betydelig skade skal ha skjedd før det blir gitt adgang til felling.

WWF® *for a living planet®*

2.6 Hund

WWF ønsker å slutte seg til Direktoratet for naturforvaltning og Miljøverndepartementets vurdering om at hund ikke skal omfattes av ordlyden i dagens nødvergebestemmelse.

3. Bruk av åte

WWF slutter seg til departementets vurdering og restriktive holdning til bruk av åte i forbindelse med jakt, felling av rovdyr eller andre formål.

Med vennlig hilsen

Maren Esmark
Leder naturvernavdelingen

Christian Pedersen
Rådgiver naturmangfold